

Algemene toelichting

Met enige regelmaat komt het voor dat de gemeente bij de uitvoering van haar taken ter behartiging van het algemeen belang besluiten neemt, dan wel werken uitvoert of doet uitvoeren, waardoor één of meer burgers of bedrijven onevenredig zwaar worden benadeeld. Deze besluiten of feitelijke handelingen zijn rechtmatig. Toch kan er onder omstandigheden een verplichting tot vergoeden van schade ontstaan. Deze verplichting is gebaseerd op het rechtsbeginsel van "égalité devant les charges publiques" (gelijke verdeling van publieke lasten).

Het college is op grond van artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht bevoegd tot het vaststellen van beleidsregels met betrekking tot een haar toekomstige of onder haar verantwoordelijkheid uitgeoefende, dan wel door haar gedelegeerde bevoegdheid. Met het vaststellen van deze beleidsregel wordt beoogd regels in het leven te roepen op grond waarvan benadeelden voldoende zekerheid wordt verschaft op welke wijze een verzoek om nadeelcompensatie kan worden ingediend en volgens welke normen het eventuele nadeel dat niet ten laste van de benadeelde behoort te blijven, zal worden vergoed. De beleidsregel roept geen nieuwe aansprakelijkheden in het leven, die naar de huidige stand van het recht niet reeds bestaan.

De gemeente informeert alle binnen haar grondgebied aanwezige netbeheerders in een zo vroeg mogelijk stadium over haar plannen. Daartoe worden op reguliere basis coördinatieoverleggen kabels en leidingen gehouden, waarvoor alle netbeheerders worden uitgenodigd. Doel van deze (niet vrijblijvende) bijeenkomsten is elkaar te informeren over de (wederzijdse) plannen ten aanzien van werkzaamheden en projecten in de infrastructuur. De aanbieders hebben dus ook een inspanningsverplichting om de gemeente te informeren. De planningen die onder andere besproken worden zijn meerjarenplannen, jaarplannen en plannen die op korte termijn worden gerealiseerd.

De beleidsregel is gebaseerd op de binnen de gemeente te voorziene planningshorizon. De gemeente gaat er vanuit dat binnen 5 jaar na het verlenen van een instemmingsbesluit voor het leggen van kabels en leidingen in openbare gronden de gemeente geen werkzaamheden uitvoert, die het nemen van maatregelen noodzakelijk maakt ten aanzien van conform instemmingsbesluit (of in het verleden conform een vergunning) aangelegde kabels en leidingen. Na deze 5 jaar wordt een periode van 6 t/m 15 jaar gehanteerd (30 jaar als het gaat om natte infra), waarbij het bedrag aan nadeelcompensatie trapsgewijs wordt afgebouwd van 80% naar 0%. Voor meer informatie wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Onder a. AVOI: de Algemene verordening ondergrondse infrastructuur gemeente Overbetuwe is de overkoepelende verordening, waaronder deze beleidsregel hangt. De verordening beoogt de realisatie van één uniform regime voor telecom- en nutsbedrijven voor al het werk in openbare gronden. Beleidsmatig, procesmatig en praktisch wordt voorzien in lokaal beleid voor ordening van de openbare ondergrond en gelijke behandeling van partijen.

Onder h. nadeelcompensatie: het bedrag aan schade dat wordt uitgekeerd indien het nadeel buiten het normaal maatschappelijke risico van de benadeelde valt en de benadeelde deel uitmaakt van een beperkte groep die deze nadelen ondervindt, terwijl een grote groep baat heeft bij de voordelen van de overheidsbehandelingen.

Artikel 2 Toepassingsbereik

Telecommunicatiekabels zijn uitdrukkelijk uitgezonderd van deze beleidsregel. Deze kabels vallen onder de Telecommunicatiewet die voor het nemen van maatregelen ten aanzien van kabels en de kosten een geheel eigen regeling kent.

Artikel 3 Nadeelcompensatie kabels en leidingen openbare gronden

Het treffen van rechtmatige overheidsmaatregelen moet als een normale maatschappelijke ontwikkeling worden beschouwd, waarmee een ieder kan worden geconfronteerd en waarvan de nadelige gevolgen in beginsel voor rekening van de daardoor getroffen mogen worden gelaten. Dat neemt niet weg dat zich feiten en/ of omstandigheden kunnen voordoen, waardoor een individueel belang ten gevolge van een dergelijke maatregel zodanig zwaar wordt getroffen, dat het uit die maatregel voortvloeiende nadeel redelijkerwijs niet ten laste van betrokkenen dient te blijven.

Artikel 4 Berekening schadebedrag

Bij de bepaling van de nadeelcompensatie wordt deze berekend op basis van de werkelijke kosten. Dit zijn de kosten die direct toegerekend kunnen worden aan het nemen van de maatregelen. Hierbij is van belang dat de te nemen maatregelen gerealiseerd moeten worden op basis van een technisch adequate oplossing tegen de maatschappelijk laagste kosten.

Artikel 5 Aanwijzing binnen 5 jaar na instemmingsbesluit

De periode van 5 jaar is de periode waarin redelijkerwijs voor de gemeente voorzienbaar is dat nieuwe ontwikkelingen in openbare gronden plaats zullen gaan vinden. De termijn begint vanaf het moment van inwerkingtreding van het instemmingsbesluit.

Artikel 6 Aanwijzing tussen 5 en 15 (30) jaar

Ten aanzien van droge infra is de termijn vanaf 6 tot en met 15 jaar de periode waarin de voorzienbaarheid steeds minder wordt. De kosten voor het nemen van maatregelen worden trapsgewijs aflopend vergoed.

Ten aanzien van natte infra is de termijn vanaf 6 tot en met 30 jaar de periode waarin de voorzienbaarheid steeds minder wordt. De kosten voor het nemen van maatregelen worden trapsgewijs aflopend vergoed.

Artikel 7 Aanwijzing na 15 (30) jaar

Werkzaamheden binnen het openbare gebied van de gemeente Overbetuwe zijn niet te voorzien op een termijn van 15 jaar of langer, of, bij natte infra, op een termijn van 30 jaar of langer. Als een instemmingsbesluit 16 jaar of langer geleden is afgegeven wordt geen nadeelcompensatie uitgekeerd. Bij natte infra wordt geen nadeelcompensatie uitgekeerd als een instemmingsbesluit 31 jaar of langer geleden is afgegeven. De kosten voor het nemen van maatregelen worden in dat geval volledig tot het bedrijfsrisico van de netbeheerder gerekend.

Artikel 8 Nadeelcompensatie kabels en leidingen niet-openbare gronden

Voor de bepaling van de hoogte van de nadeelcompensatie is in dit artikel aangesloten bij hetgeen is bepaald in de Onteigeningswet. Dit betekent dat 100% van het schadebedrag wordt vergoed.

Ingevolge de regels van het onteigeningsrecht kan aanspraak worden gemaakt op volledige schadeloosstelling in geval kabels en leidingen liggen in grond die in eigendom is van de netbeheerder, als er een zakelijk recht rust op deze kabels en leidingen of er een gedoogplicht op grond van de Belemmeringenwet Privaatrecht bestaat.

Artikel 9 Nadeelcompensatie kabels en leidingen overige gevallen

Niet alle kosten worden vergoed, alleen die betrekking hebben op de kosten voor ontwerp en begeleiding en de uitvoeringskosten.

Hiermee wordt aangesloten bij de NKL 1999 (Nadeelcompensatieregeling verleggen kabels en leidingen in en buiten rijkswaterstaatswerken en spoorwegwerken 1999).

Artikel 10 Schadebeperkingsplicht

De netbeheerders en de gemeente moeten rekening houden met de wederzijdse belangen, bijvoorbeeld bij de technische oplossing of de keuze van het tracé. De te nemen maatregelen moeten gerealiseerd worden op basis van een technisch adequate oplossing dat tegen de maatschappelijk laagste kosten gerealiseerd kan worden.

Artikel 11 Kosten bij meerdere te nemen maatregelen

Als vanwege het werk sprake is van meerdere (tijdelijke) maatregelen, is op de eerste tijdelijke maatregel dit regime van nadeelcompensatie van toepassing en komen de kosten van de overige maatregelen ten laste van de gemeente. Bedoeld worden meerdere tijdelijke maatregelen op dezelfde locatie in een voorzienbare periode van dezelfde kabels en leidingen.

Artikel 12 Voorzienbaarheid

Als een instemmingsbesluit wordt of is verleend aan een netbeheerder voor het leggen van kabels en leidingen op een locatie waarvan de gemeente vermoedt dat binnen 5 jaar maatregelen genomen moeten worden ten aanzien van kabels en leidingen als gevolg van nieuwe ontwikkelingen en in het instemmingsbesluit daartoe een bepaling is opgenomen, dan bestaat geen recht op nadeelcompensatie.

Artikel 13 Voornemen nieuwe ontwikkelingen

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 14 Vooroverleg

Het college voert vooroverleg met de netbeheerder nadat de netbeheerder geïnformeerd is over de plannen en de consequenties voor betrokken kabels en leidingen.

Het college streeft ernaar in het overleg tot overeenstemming te komen over de te nemen maatregelen ten aanzien van kabels en leidingen. Tijdens het vooroverleg worden onder andere aspecten met betrekking tot de technische oplossing en planning aan de orde gesteld.

Artikel 15 Niet noodzakelijke maatregelen

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 16 Aanwijzing tot het nemen van maatregelen

Het college neemt het besluit tot het geven van een aanwijzing voor het nemen van maatregelen ten aanzien van kabels en leidingen. In het vooroverleg is hierover al dan niet overeenstemming bereikt. Het aanwijzingsbesluit richt zich op de noodzaak tot het nemen van maatregelen en het tijdstip waarop dit gerealiseerd moet zijn. Het besluit handelt uitdrukkelijk niet over ontstane schade en nadeelcompensatie. Die aspecten komen aan de orde in het besluit dat genoemd wordt in artikel 20 en dat genomen kan worden nadat een verzoek om nadeelcompensatie is ingediend door de netbeheerder. De aanwijzing is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht waardoor er mogelijkheden zijn voor bezwaar en beroep.

Artikel 17 Termijn indienen verzoek vaststelling nadeelcompensatie

In dit artikel wordt een termijn van 5 jaar gehanteerd voor het indienen van een verzoek tot vaststelling van de nadeelcompensatie. Hiervoor is aangesloten bij de verjaringstermijn van schadevergoedingen op grond van artikel 3:310 van het Burgerlijk Wetboek. Daarnaast streeft de gemeente ook naar een moment, niet al te ver in de toekomst, om financieel tot afronding te komen.

Artikel 18 Indieningsvereisten

Om tot een beslissing te kunnen komen op het verzoek van belanghebbende, zijn meer gegevens noodzakelijk dan in artikel 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht als minimum opgesomd zijn. De aanduiding van de aard en de omvang van de schade en de specificatie van het schadebedrag moeten daarom bepaald worden op basis van de te onderscheiden kostenposten, gebruik makend van bijlage 1.

Artikel 19 Aantonen instemmingsbesluit

De netbeheerder moet zelf de periode aantonen van de ligging van de betreffende kabels en leidingen op die locatie. In beginsel zal dit plaatsvinden door het overleggen van een instemmingsbesluit. Als niet kan worden aangetoond op welke datum het instemmingsbesluit is verleend dan wel op welke datum het leggen is aangevangen, wordt er van uit gegaan dat de betreffende kabels en leidingen langer dan 15 jaar, dan wel 30 jaar als het gaat om natte infra, aanwezig zijn en vindt geen nadeelcompensatie plaats.

Artikel 20 Besluit tot vaststelling nadeelcompensatie

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 21 Betaling nadeelcompensatie

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 22 Kosten nemen van maatregelen kabels en leidingen

Bij de bepaling van de nadeelcompensatie is sprake van een berekening op basis van de werkelijke kosten. Dit zijn de kosten die direct toegerekend kunnen worden aan het nemen van de maatregelen. Hier worden dus alleen de kosten van ontwerp en begeleiding, van uit en in bedrijf stellen, uitvoeringskosten en materiaalkosten betrokken.

Artikel 23 Kosten van ontwerp en begeleiding

Voor de kosten van ontwerp en begeleiding hanteert het college redelijkerwijs een vast percentage van de totale kosten van uit en in bedrijf stellen, uitvoering en materiaal.

Artikel 24 Kosten van uit en in bedrijf stellen

Tijdelijke voorzieningen van operationele aard zijn voorzieningen die benodigd zijn om de levering tijdens de uitvoering van een maatregel te waarborgen. Voorbeelden zijn extra kosten van personele aard ten behoeve van bedrijfsvoering en hulpmiddelen zoals watertanks, gasflessen en noodaggregaten.

Artikel 25 Uitvoeringskosten

Kosten van civieltechnische, bouwkundige en installatietechnische werkzaamheden zijn bijvoorbeeld werkputten en ondersteuning. Onder tijdelijke voorzieningen van fysieke aard worden alle tijdelijke fysieke leidingverbindingen verstaan die de netbeheerder moet aanleggen en later buiten bedrijf moet stellen. Deze kosten houden nauw verband met de noodzakelijke continuïteit van het bedrijfsproces van de betrokken netbeheerder. Het betreffen voorzieningen die worden opgeheven zodra de definitieve maatregelen zijn gerealiseerd. De kosten die de aannemer moet maken om de leiding uit de grond te halen vallen onder uitvoeringskosten. Ook het opslaan in hanteerbare stukken en het transport op de bouwlocatie zijn uitvoeringskosten. De kosten voor de afvoer van vrijgekomen materialen naar een tijdelijk werkterrein behoren bijvoorbeeld ook tot de uitvoeringskosten.

Artikel 26 Materiaalkosten

Onder materiaalkosten worden in ieder geval verstaan kosten van leidingcomponenten, kosten van elektrotechnische, werktuigbouwkundige en civieltechnische materialen, kosten van bouwmaterialen en kosten van bouwmaterialen bestemd voor gebouwen waarin delen van leidingsystemen worden ondergebracht. Transportkosten en stortkosten van vrijgekomen leidingen vanaf de bouwlocatie naar de stort of verwerkingslocatie behoren tot

de materiaalkosten (behalve de storkosten ingeval de leiding asbesthoudende stoffen bevat. Hierbij is in aanmerking genomen dat deze kosten bij vervanging van de leiding op eigen initiatief ook ten laste komen van netbeheerder). De materiaalkosten van constructieve en/ of bijzondere voorzieningen die worden veroorzaakt door eisen van derden (en niet door gemeente) vallen ook onder de materiaalkosten.

Artikel 27 Bundeling werkzaamheden

In geval van bundeling van werkzaamheden van verschillende netbeheerders moeten de kosten worden verdeeld over de netbeheerders. De projectkosten worden verdeeld in direct aan de netbeheerders toe te delen kosten en gezamenlijke kosten. De direct toe te delen kosten zijn kosten van in en uit bedrijf stellen en materiaalkosten exclusief de extra materialen die nodig zijn voor de gezamenlijke kruising. De gezamenlijke kosten zijn de uitvoeringskosten, ontwerp en begeleiding en de extra materialen die nodig zijn om gezamenlijk te kruisen. De verdeelsleutel voor de gezamenlijke kosten wordt bepaald op basis van de afzonderlijke fictieve kosten van uitvoering en ontwerp en begeleiding die zouden moeten worden gemaakt als elke netbeheerder afzonderlijk zou kruisen.

Artikel 28 Overgangsrecht

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 29 Inwerkingtreding

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 30 Citeertitel

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Bijlagen

De bijlagen behoeven geen nadere toelichting.